

(३) औषधे आणि लसी

- १) औषधांचे स्रोत व निर्मिती
- २) विविध रोगावर प्रभावी औषधे
- ३) लसी
- ४) औषध नियंत्रण कायदा व औषधांचे दुष्परिणाम

१) औषधांचे स्रोत व निर्मिती

- १) पेनिसिलीनच्या व्यावसायिक उत्पादनाकरिता पी. नॉटाटम ची जागा ..... ने घेतली आहे.
१) पी. क्रायसोजिनम   २) पी. कॅमणमबेरटी   ३) पी. रोगफोर्टी   ४) पी. बायलेइ
- 1) ..... has replaced P. notatum for commercial production of penicillin.
1) P. chrysogenum   2) P. comemberti   3) P. roqueforti   4) P. bilaiae
- २) एन्झाइम्स ..... आहेत.
१) शुद्ध प्रथिने बनलेले   २) उच्च आण्विक वजन असणे
३) ४० ओउ च्या पुढे स्थिर नाही   ४) वरील सर्व
- 2) Enzymes are .....
1) Made of pure protein   2) Having high molecular weight
3) Not stable beyond 40°C   4) All of the above
- ३) रे सिंड्रोम होण्याचा धोका असल्यामुळे कोणते औषध दिले जात नाही ?
१) अॅस्पिरिन   २) सुलिंडॅक   ३) इंडोमेथेसिन   ४) केटोरोलाक
- 3) The drug which is contraindicated due to the possible association with Reye Syndrome is .....
1) Aspirin   2) Sulindac   3) Indomethacin   4) Ketorolac
- ४) "अॅस्पिरिन" चे रासायनिक नाव.....
१) ओ-अॅसेटिल सॅलिसिलिक अॅसिड   २) ओ-इथाईल सॅलिसिलिक अॅसिड
३) ओ-मिथाईल सॅलिसिलिक अॅसिड   ४) ओ-बॅझॉईल सॅलिसिलिक अॅसिड
- 4) Chemical name of aspirin is
1) O-Acetyl Salicylic Acid   2) O-Ethyl Salicylic Acid
3) O-Methyl Salicylic Acid   4) O-Benzoyl Salicylic Acid
- ५) हृदयविकाराचा झटका येऊ नये म्हणून ..... हे औषध वापरतात.
१) नॅलिडिक्सिक अॅसिड   २) अॅस्पिरिन   ३) पॅरासिटामॉल   ४) रॅनटॅक
- 5) For prevention of heart attack, the drug that can be used is
1) Nalidixic acid   2) Aspirin   3) Paracetamol   4) Rantac
- ६) न्यूरो अॅक्टिव्ह कॉन स्नेल टॉक्सिनची सिंथेटिक प्रत असलेले नॉन-ओपिओइड अॅनाल्जेसिक औषध .....
१) झिकोनोटाइड   २) फेंटॅनिल   ३) डुफलुनिसल   ४) इटोडोलाक
- 6) The non-opioid analgesic Which is a synthetic copy of neuro active con snail toxin is .....
1) Ziconotide   2) Fentanyl   3) Duflunisal   4) Etodolac

- 6) खालील औषधांपैकी ..... हे रेनिन इनहिबिटर आहे
१) ट्रॅन्डोलाप्रिल २) इर्बेसर्टन ३) अलिस्कीरन ४) फॉसिनोप्रिल
- 7) One among the following drug is a direct renin inhibitor
1) Trandolapril 2) Irbesartan 3) Aliskiren 4) Fosinopril
- ८) हायड्रॅझिन अवशेष असलेली औषधे ..... मार्गाने संयुग्मित होऊन चयापचय करतात.
१) अॅसिटिलेशन २) मेथिलेशन ३) ग्लुकोरोनिडेशन ४) ऑक्सिडेशन
- 8) Drugs having hydrazine residues are metabolized by getting conjugated through ....
1) Acetylation 2) Methylation 3) Glucoronidation 4) Oxidation
- ९) .... ही औषधे मध्यवर्ती मज्जासंस्था, पचनसंस्था यांच्यावरील संवेदी चेतांतूच्या टोकावर बद्ध राहतात.
१) कॅननाबिनॉईड्स २) ओपिऑईड्स ३) मॉर्फिन ४) कोका-अल्कलॉईड्स
- 9) ... are drugs which bind to receptors present in central nervous system and gastro-intestinal-tract.
1) Cannabinoids 2) Opioids 3) Morphine 4) Coca-alkaloids
- १०) अँटिडोटची चुकीची जोडी आणि त्यांचे विषबाधा संकेत ओळखा.
१) बेंझोट्रेपिन - ड्रग-प्रेरित डायस्टोनिया (डिफेनहायड्रॅमिन)
२) डिफेरोक्सामाइन - लोह
३) पेनिसिलामाइन - ओपिओइड्स
४) हायड्रोक्लोरोक्वॉलामिन हायड्रोक्लोराइड - सायनाइड
- 10) Identify incorrect pair of Antidote and their poisoning indications.
1) Benzotropine - Drug-induced dystonia (diphenhydramine)
2) Deferoxamine - Iron
3) Penicillamine - Opioids
4) Hydroxocobalamin hydrochloride - Cyanide
- ११) रिसेप्टरप्रती अतिउच्च आकर्षण आणि उच्च आंतरिक क्रियाक्षमता असलेले औषध म्हणजे .....
१) अॅगोनिस्ट २) विरोधी ३) आंशिक अॅगोनिस्ट ४) उलट अॅगोनिस्ट
- 11) A drug with high affinity for receptor and high intrinsic activity is a/an .....
1) Agonist 2) Antagonist 3) Partial agonist 4) Inverse agonist
- १२) खालीलपैकी कोणता एक मार्ग हा पचनसंस्थेद्वारे औषध देण्याचा मार्ग दर्शवतो ?
१) इंद्राधिकल २) बकल ३) ट्रान्सडर्मल ४) इनहेलेशन
- 12) The enteral route of administration depicts one among the following route.
1) Intrathecal 2) Buccal 3) Transdermal 4) Inhalation
- १३) खालीलपैकी कोणते रिव्हर्सिबल कार्बामेट इनहिबिटर औषध अल्झायमर रोगाच्या उपचारासाठी वापरले जाते ?
१) टॅक्रिन २) गॅलंटामाइन ३) रिवास्टिग्माइन ४) डोनेपेझिल
- 13) Which among the following drug is a reversible carbamate inhibitor used for the treatment of Alzheimer disease ?
1) Tacrine 2) Galantamine 3) Rivastigmine 4) Donepezil

- १४) खालील औषधांपैकी व्हिटॅमिन के विरोधी अँटिकोअँगुलंट म्हणजे -
१) एनोक्सापरिन २) डाल्टेपरिन ३) वॉरफेरिन ४) हेपरिन
- 14) One among the following drug is a Vitamin K antagonist anticoagulant.
1) Enoxaparin 2) Dalteparin 3) Warfarin 4) Heparin
- १५) पिण्याच्या पाण्यात फ्लोराईडचे प्रमाण जास्त असल्याने आरोग्यावर काय परिणाम होतात ?
१) फुफ्फुसाचे आजार २) हृदयरोग ३) फ्लोरोसिस ४) त्वचा रोग
- 15) What are the health effects of excess fluoride content in drinking water ?
1) Lung diseases 2) Heart disease 3) Fluorosis 4) Skin diseases
- १६) फिनोबार्बिटल हे यासाठी प्रभावी घटक नाही :
१) सामान्यीकृत टॉनिक-क्लोनिक २) फोकल-टू-द्विपक्षीय टॉनिक-क्लोनिक
३) ज्ञात प्रारंभाचे टॉनिक-क्लोनिक ४) फोकल सिझर
- 16) Phenobarbital is NOT an effective agent for :
1) generalized tonic-clonic 2) focal-to-bilateral tonic-clonic
3) tonic-clonic of known onset 4) focal seizures
- १७) रिसेप्टर मॅक्रोमोलेक्युलर पर्चरबेशन थिअरी ..... च्या संकल्पनेला पुष्टी देण्यात अपयशी ठरते.
१) अँगोनिझम २) वैरभाव ३) आंशिक वेदना ४) व्यस्त वेदना
- 17) Receptor macromolecular perturbation theory fails in substantiating the concept of .....
1) Agonism 2) Antagonism
3) Partial agonism 4) Inverse agonism
- १८) 'एँजल डस्ट' हा शब्द ..... मादक पदार्थाचे व्यसन करणाऱ्यासाठी वापरला जातो.
१) फेनसायक्लीडाइन २) डायमेथिलट्रिप्टामाइन
३) मेस्कलाइन ३) टॅक्रिन
- 18) The synonym 'Angel Dust' is referred by addicts for ..... drug.
1) Phencyclidine 2) Dimethyltryptamine
3) Mescaline 3) Tacrine
- १९) ..... कीटकनाशकांचे सेवन केल्याने, गाबा GABA प्रेरित इनहिबिटरी क्लोराईड चॅनेलला प्रतिबंध झाल्यामुळे, प्राणघातक क्रिया होते.
१) कार्बामेट २) ग्लायफोसेट ३) ऑर्गनोफॉस्फरस ४) पायरेथ्रॉइड
- 19) The ingestion of ..... insecticides causes lethal action by inhibition of GABA mediated inhibitory chloride channel.
1) Carbamate 2) Glyphosate 3) Organophosphorus 4) Pyrethroid
- २०) खोकल्यापासून आराम मिळण्यासाठी कोणता पातळ पदार्थ वापरतात ?
१) लिनिमेंट्स २) एलिक्सर्स ३) लिंक्टस ४) गार्गल्स
- 20) ..... are viscous liquid oral preparations that are generally prescribed for the relief of cough.
1) Liniments 2) Elixirs 3) Linctus 4) Gargles

- २१) निर्जंतुकीकरण करण्यासाठी खालीलपैकी कोणाचा वापर होतो ?
१) अतिनील प्रकाश २) ओटोकलेव ३) इन्फ्रारेड किरण ४) सोडियम कार्बोनेट
- 21) Which of the following is used to disinfect surfaces ?
1) Ultraviolet light 2) Autoclave 3) Infrared light 4) Sodium Carbonate
- २२) स्पायनल कॉर्डच्या सभोवतालच्या सबअॅरॅक्नोइड स्पेसमध्ये ..... टोचली जातात.
१) पेरिड्यूरल इंजेक्शन्स २) इंट्रसेरेब्रल इंजेक्शन्स
३) इंट्रकार्डियाक इंजेक्शन्स ४) इंट्रथेकल इंजेक्शन्स
- 22) ..... are made into subarachnoid space that surrounds the spinal cord.
1) Peridural injections 2) Intracerebral injections
3) Intracardiac injections 4) Intrathecal injections
- २३) खालीलपैकी कोणते औषध श्वसनक्रियेचा वेग मंदावण्यास कारणीभूत आहे ?
१) फेनोथियाझिन २) लेव्होडोपा ३) स्ट्रयक्नाईन ४) क्लोनिडाइन
- 23) Which drug among the following is known to cause respiratory depression ?
1) Phenothiazine 2) Levodopa 3) Strychnine 4) Clonidine

२) विविध रोगावर प्रभावी औषधे

- १) खालीलपैकी कोणते अँटीडोपामिनर्जिक औषध अँटीएमेटिक म्हणून वापरले जाते ?
१) मेटोक्लोप्रॉमाइड २) रॅनिटिडाइन ३) अपोमॉर्फिन ४) ओंडनसेट्रॉन
- 1) Which of the following drugs is antidopaminergic used as an antiemetic?
1) Metoclopramide 2) Ranitidine 3) Apomorphine 4) Ondansetron
- २) नागाच्या विषयाचा उपयोग करून तयार केलेला खात्रीदायक 'रस' कशा विरुद्ध परिणामकारक आहे ?
१) पटकी आणि क्षय २) दमा आणि क्षतांत्रज्वर
३) घटसर्प ४) फ्ल्यू ताप
- 2) Cobra Venom is used in the preparation of certain 'Rasas' which is effective against which of the following ?
1) Cholera and Tuberculosis 2) Asthama And Typhoid
3) Diphtheria 4) Influenza
- ३) फुफ्फुस दाह विकार असणाऱ्या एड्स रुग्णाला कोणती औषधी तोंडाद्वारे दिली जाते ?
१) पायरीमिथॅमाइन २) सल्फाडायाझाइन ३) प्यूटॉमायडीन ४) कॅट्रिमोक्साझोल
- 3) Which drug is given orally to AIDS patients with pneumocystic carinii infection ?
1) Pyrimethamine 2) Sulfadiazine 3) Peutamidine 4) Cotrimoxaz
- ४) खालीलपैकी कोणता आजार बरा करण्यास 'अॅग्रीमायसीन' वापरतात.....
१) कवक आजार २) विषाणू आजार
३) जिवाणू आजार ४) कवकविद्रव्य आजार
- 4) 'Agrimycin' is used to control which of the following diseases?
1) Fungal diseases 2) Viral diseases
3) Bacterial diseases 4) Mycoplasma diseases

- ५) अँटिमनी संयुगांची ..... च्या उपचारांसाठी वापरण्याची शिफारस केली जाते.
१) एलिफंटायसिस २) फँसिओलोप्सियासिस ३) सिस्टोमियासिस ४) वरीलपैकी काहीही नाही
- 5) Antimony compounds are recommended for the treatment of
1) Elephantiasis 2) Fasciolopsiasis 3) Schistomiasis 4) None of the above
- ६) मेट्रोनिडाझोलबद्धल खालीलपैकी कोणते विधान खरे आहे ?
१) मेट्रोनिडाझोल बहुतेक एरोबिक बँक्टेरियाविरुद्ध उत्कृष्ट क्रियाकलाप प्रदर्शित करते
२) त्यात अँनारोबिक बँक्टेरियाविरुद्ध क्रियाकलाप नसतो. अधिग्रहीत प्रतिकार सामान्य आहे
३) मेट्रोनिडाझोल हे एक नायट्रोमिडाझोल आहे ज्यामध्ये परजीवी विरुद्ध व्यापक क्रिया आहे
४) ठरावीक डोस २५०-५०० मिग्रॅ दिवसातून एकदा, इंट्रामस्क्युलर किंवा तोंडी मार्गाने असतात.
- 6) Which of the following statement is true about Metronidazole?
1) Metronidazole displays excellent activity against most aerobic bacteria
2) It lacks activity against anaerobic bacteria. Acquired resistance is common
3) Metronidazole is a nitroimidazole with broad activity against parasites
4) Typical doses are 250-500 mg once daily, via the intramuscular or oral routes.
- ७) चुकीच्या पद्धतीने जुळलेली जोडी ओळखा.
१) पहिली पिढी - Cefazolin २) दुसरी पिढी - Cefotaxime
३) तिसरी पिढी - Ceftibuten ४) अँटी-एमआरएसए सिफॅलोस्पोरिन - सेफ्टरोलिन
- 7) Identify the wrongly matched pair.
1) First generation - Cefazolin 2) Second generation - Cefotaxime
3) Third generation - Ceftibuten 4) Anti-MRSA cephalosporins - Ceftaroline
- ८) बँक्टेरिया खालीलपैकी कोणत्याद्वारे अमिनोग्लायकोसाइडला प्रतिरोधक असू शकत नाहीत ?
१) प्रतिजैविक इंट्रसेल्युलरमध्ये प्रवेश करण्यास अयशस्वी
२) मायक्रोबियल एन्झाइम्सद्वारे औषध निष्क्रिय करणे
३) बँक्टेरिअल रायबोसोमसाठी औषधाची कमी आत्मीयता
४) बँक्टेरिअल लायसोसोमसाठी औषधाची उच्च आत्मीयता
- 8) Bacteria may NOT be resistant to aminoglycosides through which of the following?
1) failure of the antibiotic to penetrate intracellularly
2) inactivation of the drug by microbial enzymes
3) low affinity of the drug for the bacterial ribosome
4) high affinity of the drug for the bacterial lysosome
- ९) खालील अँटीफंगल्सपैकी कोणते औषध बुरशीच्या पेशीच्या भिंतीमध्ये ग्लुकोन निर्मितीस प्रतिबंध करते ?
१) अँलिलामाइन्स २) पॉलिनेस ३) एकिनोर्कॅडिन्स ४) अझोल
- 9) Which drug among the following antifungals act by inhibiting the formation of glucan in fungal cell wall ?
1) Allylamines 2) Polyenes 3) Echinocandins 4) Azoles
- १०) हिवतापाचे दमन व प्रतिबंध करण्यासाठी कोणते औषध आठवड्यातून दोनदा घेणे चांगले आहे ?
१) क्लोरोक्वीन २) टेट्रामिसोल ३) रिफॉम्पिसिन ४) टेट्रामायसिन
- 10) For suppression and prevention of malarial ..... drug is good to take twice in a week.
1) Chloroquine 2) Tetramisole 3) Refampicin 4) Tetramycin

- ११) पी. फाल्सीपेरमच्या गुंतागुंतीच्या प्रकरणांवर उपचारांसाठी उपचाराचे वेळापत्रक काय आहे ?
१) ACT + Primaquine
२) Chloroquine + Quinine + Doxycycline
३) पॅरासिटामॉल + क्लोरोक्वीन
४) वरीलपैकी काहीही नाही
- 11) What is the treatment schedule for treatment of uncomplicated P. Falciparum cases ?
1) ACT + Primaquine
2) Chloroquine + Quinine + Doxycycline
3) Paracetamol + Chloroquine
4) None of the above
- १२) एच. आई. व्ही. लागणच्या व्यवस्थापन आणि उपचारासाठी कोणते औषध वापरतात ?
१) रिटोनावीर
२) पेनिसिलिन
३) रिफांपिसीन
४) वान्कोमाइसिन
- 12) What drug is used for the management and treatment of HIV infection ?
1) Ritonavir
2) Penicillin
3) Rifampicin
4) Vancomycin
- १३) चुकीच्या पद्धतीने जुळलेली जोडी ओळखा.
१) ट्रयफ्लुरिडाइन - नेत्ररोग
२) सिडोफोव्हिर - इंटरव्हेनस
३) फोमिविरसेना - इंटरव्हिट्रल
४) झानामिवीर - स्थानिक
- 13) Identify the wrongly matched pair.
1) Trifluridine - ophthalmic
2) Cidofovir - Intravenous
3) Fomivirsen - Intravitreal
4) Zanamivir - Topical
- १४) हेल्थकेअर प्रोफेशनल आणि साथीच्या इन्फ्लूएंझा A (H1N1) च्या संशयित किंवा पुष्टी झालेल्या प्रकरणाच्या जवळच्या संपर्कातील केमोप्रोफिलेक्सिससाठी निवडलेले औषध आहे .....
१) झानामिवीर
२) ओसेल्टामिवीर
३) रिबाविरिन
४) अमांटाडीन
- 14) The drug of choice for chemoprophylaxis to healthcare professional and close contacts of suspected or confirmed case of pandemic influenza A (H1N1) is .....
1) Zanamivir
2) Oseltamivir
3) Ribavirin
4) Amantadine
- १५) Ivermectin हे औषध ..... वगळता इतर सर्व उपचारांसाठी वापरले जाते
१) खरुज
२) शिस्टोसोमियासिस
३) स्ट्रॉन्गाइलॉइडायसिस
४) एस्केरियासिस
- 15) Ivermectin is used for treatment of all except
1) Scabies
2) Schistosomiasis
3) Strongyloidiasis
4) Ascariasis
- १६) ब्रॉन्कियल अस्थमासाठी कंट्रोलर थेरपी म्हणून खालील पद्धती वापरल्या जातात
१) बीटा २ अॅड्रेनर्जिक अॅगोनिस्ट
२) अँटीकोलिनर्जिक
३) इनहेल्ड कॉर्टिकोस्टिरॉईड्स
४) फॉस्फोडीस्टेरेस इनहिबिटर
- 16) Following is used as controller therapy for bronchial asthma
1) Beta 2 adrenergic agonists
2) Anticholinergics
3) Inhaled corticosteroids
4) Phosphodiesterase inhibitor

३) लसी

- १) कोणत्या शास्त्रज्ञाने देवी रोगावरील लसीची शोध लावला ?
१) लुई पाश्चर २) एडवर्ड जेन्नर ३) अलेक्झांडर फ्लेमिंग ४) सेल्मन वॉक्समन
- 1) Which scientist discovered small pox vaccine ?
1) Louis Pasteur 2) Edward Jenner 3) Alexander Flaming 4) Selman Waksman

- २) अ स्तंभातील शास्त्रज्ञांच्या जोड्या ब स्तंभातील त्यांच्या शोधा बरोबर जुळवा.

स्तंभ - अ

स्तंभ - ब

a) ए. फ्लेमिंग	i) देवी रोगाची लस
b) एस. ए. वॉक्समन	ii) अँथ्रक्सची लस
c) ई. जेन्नर	iii) एन्झाइम लायसोझाइम
d) पाश्चर	iv) स्ट्रेप्टोमायसीन

पर्यायी उत्तरे :

(a) (b) (c) (d)

- १) (iii) (iv) (i) (ii)
२) (ii) (iii) (iv) (i)
३) (iv) (i) (iii) (ii)
४) (i) (ii) (iv) (iii)
- 2) Match the scientists from Column - A with their discoveries from Column - B

Column - A

Column - B

a) A. Fleming	i) smallpox vaccine
b) S. A. Waksman	ii) anthrax vaccine
c) E. Jenner	iii) enzyme lysozyme
d) Pasteur	iv) streptomycin

Answer Options :

(a) (b) (c) (d)

- 1) (iii) (iv) (i) (ii)
2) (ii) (iii) (iv) (i)
3) (iv) (i) (iii) (ii)
4) (i) (ii) (iv) (iii)
- ३) रोगप्रतिबंधक लसीचा आद्य प्रवर्तक कोण ?
१) चार्ल्स डार्विन २) लुईस पाश्चर ३) जोसेफ लिस्टर ४) बोहर
- 3) Who is the pioneer of preventive medicine vaccine ?
1) Charles Darwin 2) Louis Pasteur 3) Joseph Lister 4) Bohr

- ४) खालीलपैकी कोणती लस तोंडावाटे दिली जाते ?

१) बॅसिलस कैल्मेट-गुएरिन	२) सबिन
३) साल्क	४) गालगुंड, गोवर, रुबेला

- 4) Which of the following vaccine is administered by oral route ?

1) Bacillus Calmette-Guerin	2) Sabin
3) Salk	4) Mumps, Measles, Rubella

- ५) कोणत्या देशाच्या शास्त्रज्ञाने पटकी या रोगावर मुखावाटे देता येणारी लस विकसीत केली ?
१) भारत २) ग्रेट ब्रिटन ३) रशिया ४) जपान
- 5) The scientists of which of the following countries have developed Oral Cholera Vaccine?
1) India 2) United Kingdom 3) Russia 4) Japan
- ६) सिरम इन्स्टिट्यूट ऑफ इंडिया कोणत्या रिकॉम्बिनेंट लसीचे उत्पादन व वितरण करते?
१) मिझल्स लस २) डिफ्थेरिया, टिटॅनस, परट्युसिस व बी ची लस
३) हिपॅटायटिस बी ची लस ४) रेपॉयटिन
- 6) Which is the Recombinant vaccine produced and marketed by Serum Institute of India?
1) Measles vaccine
2) Diphtheria, Tetanus, Pertussis and Hepatitis B vaccine
3) Hepatitis B vaccine
4) Repoiten
- ७) ओपन व्हियल पॉलिसी खालीलपैकी कोणत्या लसींना लागू होते ?
a) बीसीजी b) हिपॅटायटिस B c) डीपीटी d) गोवर/MR
पर्यायी उत्तरे :
१) a फक्त २) b आणि c फक्त ३) a आणि d फक्त ४) c फक्त
- 7) Open vial policy applies to which of the following vaccines ?
a) BCG b) Hepatitis B c) DPT d) Measles/MR
Answer Options :
1) a only 2) b and c only 3) a and d only 4) c only
- ८) रेबीज इम्युनोग्लोबुलिन संबंधी खालीलपैकी कोणती विधाने सत्य आहेत/आहेत ?
a) पोस्ट एक्सपोजर प्रोफिलॅक्सिस सुरु केल्यानंतर शक्य तितक्या लवकर एकदाच प्रशासित केले पाहिजे.
b) हे सर्व जखमेच्या ठिकाणी किंवा आसपास प्रशासित केले पाहिजे.
c) आवश्यक इम्युनोग्लोबुलिन प्रशासित करण्यापूर्वी त्वचा चाचणी करण्यासाठी कोणतेही वैज्ञानिक कारण नाही.
d) अँटी रेबीज लसीचा पहिला डोस दिल्यानंतर १५ दिवसांनी हे फिल प्रशासित केले जाऊ शकते.
पर्यायी उत्तरे :
१) फक्त a २) a आणि b फक्त ३) a, b आणि d फक्त ४) a, b आणि c फक्त
- 8) Which of the following statements regarding rabies immunoglobulin is/are true ?
a) It should be administered only once as soon as possible after initiation of post exposure prophylaxis.
b) It should be administered all into or around the wound sites.
c) There is no scientific ground for performing a skin test prior to administering required immunoglobulin.
d) It can be administered till 15 days after the first dose of anti rabies vaccine.
Answer Options :
1) a only 2) a and b only 3) a, b and d only 4) a, b and c only

- ९) पॅटाव्हॅलेंट लस खालीलपैकी कोणत्या रोगापासून संरक्षण देते ?
१) डिप्थीरिया, पेट्युसिस, क्षयरोग, गोवर आणि हिपॅटायटीस बी
२) डिप्थीरिया, पेट्युसिस, टिटॅनस, हिपॅटायटीस बी आणि एचआयबी
३) डिप्थीरिया, पेट्युसिस, गोवर, हिपॅटायटीस बी आणि रुबेला
४) डिप्थीरिया, पेट्युसिस, गोवर, हिपॅटायटीस बी आणि एचआयबी.
- 9) Pantavalent vaccine provides protection against which of the following disease ?
1) Diphtheria, Pertussis, Tuberculosis, Measles and Hepatitis B
2) Diphtheria, Pertussis, Tetanus, Hepatitis B and Hib
3) Diphtheria, Pertussis, Measles, Hepatitis B and Rubella
4) Diphtheria, Pertussis, Measles, Hepatitis B and Hib.
- १०) एका वीस वर्षाच्या महिलेने एचपीव्ही विरुद्ध चतुर्भुज लसीचे दोन डोस घेतले आहेत. आता तिची युरिनरी प्रेग्रेंसी टेस्ट पॉझिटिव्ह आल्याने काय कारवाई करावी ?
१) गर्भधारणा सुरु ठेवा आणि लसीचा पुढील डोस शेड्यूल झाल्यावर घ्या
२) गर्भधारणेची वैद्यकीय समाप्ती आणि लस शेड्यूल केल्यावर चालू ठेवणे
३) गर्भधारणा थांबवत लसीकरण सुरु ठेवा
४) गर्भधारणा सुरु ठेवा आणि बायव्हॅलेंट लसीवर स्विच करा
- 10) A twenty years old lady has taken two doses of quadrivalent vaccine against HPV. Now her urinary pregnancy test is positive what action to be taken ?
1) Continue pregnancy and take next dose of vaccine when it is scheduled
2) Medical termination of pregnancy and continue vaccine when it is scheduled
3) Continue pregnancy stop vaccination
4) Continue pregnancy and switch over to bivalent vaccine
- ११) लसीकरणामध्ये द्वितीय डोसाची/बुस्टर डोसाची परिणामकारकता खालीलपैकी कोणत्या प्रतिपिंडावर अवलंबून असते ?
१) अँटीबॉडीज 'ई' २) अँटीबॉडीज 'ए'
३) अँटीबॉडीज 'जी' ४) अँटीबॉडीज 'एम'
- 11) During vaccination, which of the following antibody regulates efficacy of secondary dose/booster dose ?
1) Immunoglobulin 'E' 2) Immunoglobulin 'A'
3) Immunoglobulin 'G' 4) Immunoglobulin 'MW'
- १२) ..... ची लस ही एका जिवंत मंद करण्यात आलेल्या जिवाणूच्या लशीचे उदाहरण आहे.
१) पटकी २) विषमज्वर ३) अँथ्रॅक्स ४) प्लेग
- 12) ..... vaccine is an example of a live attenuated bacterial vaccine.
1) Cholera 2) Typhoid 3) Anthrax 4) Plague
- १३) राष्ट्रीय लसीकरण वेळापत्रकात कोणत्या रोगासाठी लसीकरण समाविष्ट नाही ?
१) गोवर २) JE ३) Pertussis ४) गालगुंड
- 13) Under National Immunisation Schedule for which disease vaccination is not included ?
1) Measles 2) JE 3) Pertussis 4) Mumps

- १४) भारत-बायोटेक यांनी देशांतर्गत विकसित केलेली कोव्हॅक्सीन ही कोव्हिड-१९ महामारी वरील लस ..... पासून तयार केली आहे.
- १) मृत कोरोना विषाणू
३) कोरोना विषाणूचा एम.आर.एन्.ए.
२) कोरोना विषाणूच्या डी.एन्.ए.
४) कोरोना विषाणूच्या पुनःसंयोजक एम.आर.एन्.ए.
- 14) COVAXIN, an indigenous vaccine for COVID-19 pandemic developed by Bharat-Biotech is a vaccine made of .....
- 1) Killed Coronavirus
3) mRNA of Coronavirus
2) DNA of Coronavirus
4) Recombinant mRNA of Coronavirus
- १५) खालीलपैकी कोणत्या रोगाचे लसीकरण उपलब्ध नाही ?
- १) क्षयरोग
२) विषम ज्वर
३) हिवताप
४) यकृतदाह-ब
- 15) Vaccination is available against all of the following diseases except ?
- 1) Tuberculosis
2) Typhoid fever
3) Malaria
4) Hepatitis-B
- १६) मलेरिया या आजारावर प्रभावी लस निर्माण करण्यासाठी अडथळा निर्माण होत आहे कारण :
- १) प्लाझ्मोडियम हा पेशीमध्ये रोगप्रतिकारक प्रतिक्रियेपासून लपलेल्या अवस्थेत असतो.
२) प्लाझ्मोडियम हा पृष्ठभागावरचे प्रथिने बदलतो.
३) प्लाझ्मोडियमला जीवनचक्र पूर्ण करण्यासाठी दोन यजमान लागतात
४) (१) आणि (२) दोन्ही
- 16) The search for effective Malarial Vaccine is hampered due to the fact that :
- 1) Plasmodium lives inside cells hidden from immune response
2) Plasmodium changes its surface proteins
3) Plasmodium requires two hosts to complete life cycle
4) Both (1) and (2)
- १७) न्यूमोकोकल न्यूमोनिया लस (PPV २३) खालीलपैकी कोणत्या गटासाठी शिफारस केली जाते ?
- a) २ वर्षाखालील मुले
b) ज्यांना सिकलसेल आजार आहे
c) ज्यांनी स्प्लेनेक्टोमी केली आहे
d) इम्युनो तडजोड केलेल्या व्यक्ती
- पर्यायी उत्तरे :
- १) फक्त a
२) a आणि b फक्त
३) b आणि c फक्त
४) b, c आणि d फक्त
- 17) Pneumococcal Pneumonia Vaccine (PPV 23) is recommended for which of the following groups?
- a) Children under 2 years of ages
b) Those who have sickle cell disease
c) Those who have undergone splenectomy
d) Immuno compromised individuals
- Answer Options :**
- 1) a only
2) a and b only
3) b and c only
4) b, c and d only

४) औषध नियंत्रण कायदा व औषधांचे दुष्परिणाम

- १) कोणतीही व्यक्ती नमुन्याच्या उद्देशाने अधिसूचित औषधे जास्तीत जास्त किती परिमाणात जवळ बाळगू शकते ?
- १) ११४ मिली
२) ११६ मिली
३) ११८ मिली
४) १२० मिली
- 1) What is the maximum quantity of any notified drug that may be possessed by any person for the purpose of sample ?
- 1) 114 ml
2) 116 ml
3) 118 ml
4) 120 ml

- २) भारतीय मानक ब्युरो (BIS) द्वारे अयोग्यतेसाठी एकूण TDS साठी पिण्याच्या पाण्याची मानके कोणती निर्दिष्ट केली आहेत ?
- १) टीडीएस ४०००-५००० मिग्रॅ/लिटर   २) टीडीएस ३०००-४००० मिग्रॅ/लिटर
३) टीडीएस २०००-३००० मिग्रॅ/लिटर   ४) TDS २००० मिग्रॅ/लिटर
- 2) What are the drinking water standards specified for total TDS by the Bureau of Indian Standards (BIS) for unsuitability ?
- 1) TDS 4000-5000 Mg/litre   2) TDS 3000-4000 Mg/litre
3) TDS 2000-3000 Mg/litre   4) TDS upto 2000 Mg/litre
- ३) महाराष्ट्र दारूबंदी कायदा, १९४९ च्या कलम २(२३) नुसार भारतीय भांग वनस्पतीची पाने, लहान देठ आणि फुलांचा किंवा फळांचा शेंडा ..... औषधे म्हणून घोषित करण्यात आला आहे.
- १) उत्कृष्ट   २) आवश्यक   ३) सहाय्यक   ४) वरीलपैकी कोणतेही नाही
- 3) As per Section 2(23) of the Maharashtra Prohibition Act, 1949 the leaves, small stalks and flowering or fruit tops of the Indian hemp plant is declared as ..... drugs.
- 1) superior   2) essential   3) supportive   4) None of the above
- ४) महाराष्ट्र विष नियम, १९७२ अन्वये क्लोरल हायड्रेटचा समावेश कोणत्या परिशिष्टात केला आहे ?
- १) परिशिष्ट अ   २) परिशिष्ट ब   ३) परिशिष्ट क   ४) परिशिष्ट ड
- 4) In which schedule is Chloral Hydrate included under the Maharashtra Poisons Rules, 1972 ?
- 1) Schedule A   2) Schedule B   3) Schedule C   4) Schedule D
- ५) मुंबई औषध नियंत्रण कायदा, १९५९ नुसार वैद्यकीय चिकित्सकांचा अर्थ सांगते ते खालीलप्रमाणे :
- अ) कोणतीही व्यक्ती जी शस्त्रक्रिया आणि प्रसूतिशास्त्रासह कोणत्याही औषध पद्धतीचा अभ्यास करते.
ब) एखाद्या व्यक्तीकडे तत्त्वज्ञानात्मक पदवी आहे आणि योग्य कायद्यांतर्गत ती नोंदणीकृत आहे.
क) कोणताही नोंदणीकृत दंत चिकित्सक, जो दंतचिकित्सक कायदा, १९४८ (XVI) अंतर्गत येतो.
ड) कोणताही पशुवैद्यक जो पशुवैद्यक प्रॅक्टीशनर्स कायदा, १९५३ मध्ये समाविष्ट आहे.
वरीलपैकी कोणते विधान/विधाने बरोबर आहेत ?
- १) फक्त विधान अ आणि ब   २) फक्त विधान अ, क आणि ड
३) वरील सर्व   ४) वरीलपैकी कोणतेही नाही
- 5) The Bombay Drugs (Control) Act, 1959, prescribes the meaning of Medical Practitioner as under:
- a) A person who practices any system of medicine including surgery and obstetrics.
b) A person who has Philosophical Degree and is registered in appropriate Act.
c) A registered dentist within the meaning of the Dentist Act, 1948 (XVI).
d) Veterinary practitioners within the meaning of the Veterinary Practitioners Act, 1953.
Which of the statements given above is/are correct ?
- 1) Only statements a and b   2) Statements a, c and d
3) All of the above   4) None of the above
- ६) खालीलपैकी कोणत्या औषधांमुळे ग्रे बेबी सिंड्रोम होऊ शकतो ?
- १) एरिथ्रोमाइसिन   २) लिंकोमायसिन   ३) नॅलिडिक्सिक ऍसिड   ४) क्लोरामफेनिकॉल
- 6) Which of the following drugs may cause gray baby syndrome?
- 1) Erythromycin   2) Lincomycin   3) Nalidixic acid   4) Chloramphenicol

उत्तरे : (३) औषधे आणि लसी

१) औषधांचे स्रोत व निर्मिती

१-१	२-४	३-१	४-१	५-२	६-१	७-३	८-१	९-२	१०-३
११-१	१२-२	१३-३	१४-३	१५-३	१६-३	१७-४	१८-१	१९-४	२०-३
२१-१	२२-४	२३-३							

२) विविध रोगावर प्रभावी औषधे

१-१	२-१	३-४	४-३	५-३	६-३	७-२	८-४	९-३	१०-१
११-१	१२-१	१३-४	१४-२	१५-२	१६-३				

३) लसी

१-२	२-१	३-२	४-२	५-१	६-३	७-२	८-४	९-२	१०-३
११-३	१२-२	१३-४	१४-१	१५-३	१६-४	१७-३			

४) औषध नियंत्रण कायदा व औषधांचे दुष्परिणाम

१-२	२-४	३-४	४-२	५-२	६-४				
-----	-----	-----	-----	-----	-----	--	--	--	--